

برای رشد اقتصاد کشور و اصلاح امور اقتصادی کشور، به طور قاطع باید به سمت اقتصاد دانش بنیان حرکت بکنیم... «اقتصاد دانش بنیان» یعنی چه؟ یعنی اینکه دانش و فناوری پیشرفته نقش آفرینی فراوان و کاملی داشته باشد در همه عرصه‌های تولید. (۱/۱۰/۱۴۰۱)

www.basirat.ir

▼ حرف روز توسعه صنعتی و راهبردهای نامعلوم

یکی از مسائلی که در دیدار اخیر نمایندگان مجلس با رهبر معظم انقلاب مورد تأکید معظم له قرار گرفت، توجه به ظرفیت‌های مغفول مانده کشور در برنامه هفتم توسعه است: «برای مسائلی مانند کشاورزی، یا مسئله معدن که ظرفیت‌های کشور در آن دست نخورده یا با استحصال بدون ارزش افزوده است، و یا مسئله صنعت که راهبرد کشور در این بخش نامعلوم است، به صورت علمی و مسئله محور سند و برنامه نوشته شود. البته امکانات کشور و موضوع آمایش سرزمینی نیز در نظر گرفته شود.»

نکات تحلیلی: ۱- تأکید بر افزایش بهره‌برداری و استحصال محصول از سوی رهبر انقلاب در حالی است که به طور مثال طبق گزارش وال استریت، گردش مالی بخش معدن در جهان حاکی است، از ۸ هزار میلیارد دلار گردش مالی بخش صنعت دنیا در سال، ۲،۲ هزار میلیارد دلار آن (حدود ۳۰ درصد) مربوط به بخش معدن است که سهم ایران از آن تنها چیزی در حدود ۱۲ میلیارد دلار است. این در حالی است که ایران با حدود ۶۸ نوع ماده معدنی، ۳۷ میلیارد تن ذخایر کشف شده و ۵۷ میلیارد تن ذخایر بالقوه، در میان ۱۵ قدرت معدنی جهان جای گرفته؛ اما فرآورده‌های معدنی کشور تنها ۰،۶ درصد از تولید ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد. این آمار مبین آن است که این ظرفیت کم نظیر اقتصادی برای توسعه کشور به کار گرفته نشده است. ۲- نکته بسیار مهمی که در بخش توسعه صنعتی، به درستی مورد تأکید رهبر معظم انقلاب قرار گرفته است، بحث آمایش سرزمین در فرآیند توسعه است. آمایش سرزمین به معنی توجه به حداقل چهار بعد «فضا»، «جمعیت»، «فعالیت» و «محیط زیست» به صورت هم‌زمان است. صنعتی شدن به عنوان یک کنش، اگر به درستی صورت نگیرد، واکنش و خشم طبیعت، کم‌آبی، آلودگی محیط زیست و ... را به همراه خواهد داشت و طبیعت را به اسارت نظام اقتصادی صنعتی در خواهد آورد. علاوه بر این تجربه گذشته نشان می‌دهد، صنعتی شدن تک‌سویه منجر به رانده شدن فرهنگ، هویت و معنویت جوامع شده و در نهایت آرامش روحی و روانی انسان‌ها را مورد تهدید قرار می‌دهد.

نکته پایانی: نابلدی، بی‌توجهی، ناکارایی و نامعلومی استراتژی توسعه، صنعت کشور را گرفتار دو مقوله کرده است؛ از یک طرف نتوانسته‌ایم آن‌طور که باید از ظرفیت‌های موجود بهره‌برداری کنیم و از طرف دیگر همان مقداری نیز که مورد بهره‌برداری قرار گرفته در بسیاری از موارد بحران‌های زیست‌محیطی، اجتماعی و فرهنگی را در پی داشته است؛ امری که نیازمند توجه جدی است. (نویسنده: حسین حسینی نژاد)

▼ گزارش روز

کمیته مجازی برج «متروپل»!

بخش‌هایی از برج نوساز «متروپل» آبادان، دوشنبه ۲ خرداد ۱۴۰۱، ساعت ۱۲:۳۰ دقیقه ظهر فروریخت! آمار متوفیان در این حادثه تلخ تا دیشب به ۲۹ تن رسیده است و حاشیه‌های به وجود آمده پس از حادثه آبادان، نشان از وخامت اوضاع فضای مجازی دارد و بار دیگر نشان داد ساماندهی این فضا در کشور از اوجب واجبات است.

گزاره‌های خبری: ۱- تلویزیون سعودی الحدث ۵ خرداد در گزارشی از تظاهرات مردم آبادان در اعتراض به آنچه بی‌توجهی نظام اسلامی نسبت به فروریختن برج ده طبقه متروپل نامیده، مدعی شد، این اعتراضات منجر به کشته و زخمی شدن ده‌ها تن از شهروندان شده است و اعلام کرد: «روزهای گذشته مردم شهر آبادان واقع در جنوب غربی ایران تظاهراتی گسترده را در اعتراض به عدم توجه مقامات به افراد تحت محاصره آوار یک برج ویران شده در این شهر برگزار کردند». ۲- «مریم رجوی» سرکرده منافقین تاریخ مصرف گذشته آلبانی نشین نیز آماده است: «درود بر خرمشهر و زنان قهرمانش که به حمایت از آبادان و مردم بپا خاسته‌اش قیام کرده است». ۳- خبرگزاری انگلیسی رویترز در انعکاس این حادثه نوشت: «خبرگزاری‌ها و رسانه‌های اجتماعی گفتند که معترضان ایرانی با سردادن شعارهای ضد دولتی به خیابان‌های چند شهر از جمله آبادان در جنوب غربی ایران سرازیر شدند».

گزاره‌های تحلیلی: سیاه‌نمایی بوق‌های رسانه‌های بیگانه در ماجرای متروپل و ربط دادن این موضوع به تمامیت نظام در حالی است که اقدامات میدانی انجام گرفته در این حادثه از سوی نظام، بی‌سابقه و فراتر از حوادث مشابه دنیا بوده است؛ ۱- پس از این حادثه، علاوه بر ۵۲ گروه عملیاتی که شامل ۲۲۱ امدادگر و نجاتگر هلال احمر در عملیات امدادی ساختمان متروپل فعال شدند، نیروهای امدادی از جمله ۵۰ مأمور زنده آتش‌نشانی باتجربه در حادثه پلاسکوی تهران نیز به آبادان اعزام شدند. ۴۶ خودروی عملیاتی شامل ۳۸ دستگاه خودرو از خوزستان و ۸ دستگاه از استان‌های معین در این عملیات به‌کارگیری شده است. دادستان خوزستان از دقایق اولیه روی دادن حادثه، به‌عنوان مدعی‌العموم به موضوع ورود کرده و تاکنون ۱۳ نفر از مسببین و مرتبطین حادثه بازداشت شده‌اند. ۳- از ابتدای وقوع حادثه، فارغ از حضور مداوم مسئولان ارشد استان، معاون اول و معاون اقتصادی رئیس‌جمهور و وزیر کشور در صحنه حاضر شده و بر خدمات‌رسانی حداکثری به آسیب دیدگان و تسریع در آواربرداری، تأکید و نظارت میدانی داشته‌اند. هیئت ۷ نفره قضایی به همراه بازپرس ویژه رسیدگی به تخلفات و کوتاهی‌های صورت گرفته در حادثه متروپل تعیین شده است و هیئت دولت نیز به احترام جان‌باختگان این حادثه و ابراز همدردی با خانواده‌های داغ‌دیده، امروز را در سراسر کشور عزای عمومی اعلام کرده است.

باین‌وجود، بررسی نحوه پوشش خبری این حادثه تلخ از سوی رسانه‌های معاند و مقایسه آن با بازتاب خبری حوادث مشابه، نتایج قابل توجهی را پیش روی مخاطب قرار می‌دهد؛ به‌عنوان نمونه، ۲۴ خرداد ۱۳۹۶ برج مسکونی «گرنفل» در غرب لندن دچار آتش‌سوزی وسیعی شد؛ طبق آمار بی‌بی‌سی، در این حادثه، ۷۲ تن در آتش سوختند. باین‌حال بی‌بی‌سی از حادثه گرنفل صرفاً ۳۲ خبر کوتاه و ۷ عکس بعضاً تکراری و از نمای هوایی منتشر کرد که اغلب حالت خنثی داشتند؛ اما در ریزش متروپل، بی‌بی‌سی تاکنون ۷۳ خبر منتشر کرده است و تعداد عکس‌های منتشر شده هم سه برابر حادثه گرنفل بوده است. بدون تردید مأموریت اصلی این دست رسانه‌ها یک جمله است؛ تغییر تصویر مردم از پیرامونشان! این رسانه‌ها همواره در پی آن بوده‌اند که با وقوع هر حادثه‌ای - کوچک یا بزرگ- ایران را یک کشور بحرانی به تصویر بکشند و در مقابل، در حوادث مشابه وقوع یافته در کشورهای اروپایی، نحوه اطلاع‌رسانی‌ها به‌گونه‌ای است که آرامش، نظم و تدبیر تعریف شده از این کشورها در اذهان عمومی، خدشه‌دار نشود. (نویسنده: حسین عباسیان)

رسانه اصلاح طلب: کار سپاه درست بود، نقش گوسفند قربانی را بازی نکنیم

پایگاه خبری اصلاح طلب «عصر ایران» در دفاع از توقیف دو نفت کش یونانی توسط نیروی دریایی کشورمان در خلیج فارس نوشت: «متأسفانه در دنیای جنگل وار کنونی، سازوکار حقوقی و دارای ضمانت اجرایی برای احقاق حق وجود ندارد و هر کشوری باید خود را قدرتمند کند و الا هیچ تضمینی برای امنیتش وجود نخواهد داشت. نمونه بارزش که هم اکنون جلوی دیدگان جهانیان قرار دارد، ماجرای اوکراین است که به رغم تضمین های امنیتی روسیه و آمریکا است. توماس هایز، فیلسوف سیاسی قرن ۱۶ میلادی جمله معروفی دارد که می گوید «انسان گرگ انسان است». اینک «کشورها گرگ همدیگر شده اند» و حتی نزدیک ترین متحدان نیز اگر بتوانند، در عین لبخندهای دیپلماتیک، از هیچ اقدامی علیه هم فروگذار نمی کنند. دنیا با کشورها بر اساس شخصیتی که از خود ترسیم می کنند، رفتار می کند؛ اگر به این نتیجه برسند کشوری توسری خور است، بر سرش می زنند و اگر کشوری را مقتدر بدانند، به این راحتی، آزارش نمی دهند. در دنیای امروز، نمی توان با توجیهاتی مانند این که اگر مقابله به مثل بکنیم، تنش بالا می رود، نقش گوسفند قربانی را بازی کرد. کسی به گوسفندی که آماده ذبح است، ترحم نخواهد کرد».

سرلشکر باقری: دشمن را خواب فرض نمی کنیم

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در بازدید از پایگاه سری پهپادی ارتش گفت: «ارتش با درک دقیق نیاز نبردهای آینده، با استفاده از روش ها و تجهیزات جدید وارد صحنه و عرصه متحول امروز و آینده شده است و خوشبختانه امروز در عرصه پهپادی این توانمندی را در ارتش دیدیم. آنچه در نبردهای سال های اخیر در قفقاز، اوکراین و جاهای دیگر می بینیم، بیانگر این است که جایگاه پهپاد، جایگاهی استثنایی و به شدت در حال رشد است. در کنار این ها، صنعت دفاعی هم پایه پا مشغول کار است و کمک می کند. نه فقط پهپاد بلکه همه تجهیزات مورد نیاز برای ساخت یک پهپاد و تسلیحات در کشور ما و در نیروها در حال ساخت است. ما هیچ وقت تهدید را کوچک نمی گیریم، دشمن را خواب فرض نمی کنیم، چشمانمان باز است و دائماً هوشیار و مراقب هستیم». در جریان بازدید رئیس ستاد کل نیروهای مسلح از پایگاه پهپادی ۳۱۳ ارتش جمهوری اسلامی ایران، موشک کروزر حیدر نیز رونمایی شد. این موشک ۲۰۰ کیلومتر برد دارد و در لحظه اصابت به هدف، ۱۰۰۰ کیلومتر بر ساعت سرعت دارد. موشک کروزر حیدر اولین موشک کروزر ایرانی است که قابلیت شلیک از پهپاد را دارد. این موشک قابل شلیک از پهپادهای فطرس و کمان ۲۲ ارتش است.

مسکو: انتشار آبله میمون کار آمریکاست

وزارت دفاع روسیه در واکنش به انتشار بیماری جدید با عنوان «آبله میمون» در دنیا، مدعی شد: «حداقل ۴ آزمایشگاه بیولوژیک که واشنگتن بودجه آن را تأمین می کند در نیجریه ای وجود دارد که منشأ انتشار آبله میمون است. سازمان بهداشت جهانی باید تحقیقاتی را در مورد فعالیت آزمایشگاه های مورد حمایت واشنگتن در نیجریه آغاز کند. ده پروژه آمریکایی در اوکراین وجود دارد که دستور کار آن انتشار بیماری ها و ویروس های بسیار خطرناک است. بین آزمایشگاه های بیولوژیک اوکراین با پنتاگون برای اداره جهانی انتشار بیماری های واگیردار ارتباط وجود دارد». نماینده روسیه در شورای امنیت، پیشتر با ارائه مدارکی از سوی روسیه دال بر وجود آزمایشگاه های بیولوژیکی مرتبط با پنتاگون در اوکراین، گفته بود که این آزمایشگاه ها به شکل قابل توجه سلامت مردم را به خطر می اندازند.

نخست وزیر سابق عراق: صلح و حاکمیت عراق در گرو رهایی از دست اسرائیل است

«عادل عبدالمهدی» با نگارش یادداشتی، ضمن حمایت از تصویب قانون جرم انگاری عادی سازی روابط با رژیم صهیونیستی در پارلمان عراق، تأکید کرد که بدون رهایی از دست این رژیم، خبری از صلح و حاکمیت نخواهد بود. پارلمان عراق، روز پنجشنبه پیش (۵ خردادماه)، پیش نویس قانون «ممنوعیت عادی سازی روابط با رژیم صهیونیستی» را به رأی گذاشت و نمایندگان حاضر در این نشست به اتفاق آراء به این قانون تحت عنوان «قانون جرم انگاری عادی سازی روابط با رژیم صهیونیستی» رأی دادند. قانونی که مهم ترین بندهای آن، جرم انگاری هرگونه همکاری سیاسی، امنیتی، اقتصادی، فنی، فرهنگی، ورزشی و علمی با رژیم صهیونیستی تحت هر عنوانی است.

◀ **عمان: اسرائیل را به رسمیت نمی شناسیم** / وزیر خارجه عمان تأکید کرد، مسقط به توافق های سازش نخواهد پیوست و «بتکراتی را ترجیح می دهد که از ملت فلسطین حمایت می کند». «بدر البوسعدی» در گفت و گو با روزنامه فرانسوی فیگارو، وجود مکالمات محرمانه میان عمان، ایران و آمریکا را تأیید نکرد؛ اما اظهار کرد که توافقی جدید در راستای احیای توافقی هسته ای که آمریکا در سال ۲۰۱۸ از آن خارج شده بود و تاکنون به مرحله اجرایی نرسیده است، به نفع خاورمیانه و جهان است.

◀ **لزم حمایت توأمان از تولیدکننده و مصرف کننده** / وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به طرح مردمی سازی پارانه ها در دولت سیزدهم، تأکید کرد: «باید از تولیدکننده و مصرف کننده به شکل توأمان صیانت شود. در زمینه تولید مرغ، در هفته های اخیر بازار به گونه ای به تعادل رسیده که قیمت فروش مرغ اکنون در میادین و خرده فروشی ها بسیار کمتر از نرخ مصوب است». ساداتی نژاد در خصوص اقدامات حمایتی دولت از تولیدکنندگان نیز گفت: «یکی از دغدغه های اصلی تولیدکنندگان، سرمایه در گردش است. ۲۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات ارزان قیمت به این موضوع اختصاص یافته و صادرات تولید مازاد مرغ و تخم مرغ نیز برداشته شده است».

◀ **یک کلاغ چهل کلایغ آمار نوزادان رها شده** / معاون رفاه اجتماعی وزارت کار خبر منتشر شده در شبکه های اجتماعی در خصوص رها شدن ۵ هزار نوزاد در ۱۰ روز اخیر در کشور را رد کرد و افزود: «بر اساس این آمار، سهم زیادی از متولدین ما باید در کنار خیابان رها شوند که اصلاً این طور نیست». معاون اجتماعی سازمان بهزیستی کشور نیز در این زمینه گزارش داد: «۶۱ نوزاد سال گذشته توسط والدین خود در سطح شهر بالأخص در جوار شیرخوارگاه ها رها شده اند. در حال حاضر بیش از ۳۰ هزار خانواده متقاضی در سامانه ملی فرزندخواندگی ثبت نام کرده اند که پرونده ۱۷ هزار خانواده تکمیل و منتظر پذیرش کودک هستند».

◀ **ساختمان های که بحرانی اند؛ اما اعلام نمی شوند!** / «عبدولی» معاون پیشگیری حریق سازمان آتش نشانی کشور اعلام کرد: «از زمان حادثه پلاسکو، ۱۲۹ مورد ساختمان با وضعیت بحرانی از نظر ایمنی شناسایی شده است. قوانین حاضر، جامعیت و تأثیرگذاری لازم را برای ایمنی شهر ندارند که از مجلس می خواهیم در قوانین مربوط به ایمنی بازنگری داشته باشند. تعداد زیادی از مراکز درمانی جزو این دسته از ساختمان های پرخطر هستند که به دلایلی نمی توان از آن ها نام برد. مراجع قضایی هنوز اجازه انتشار اسامی ساختمان های با وضعیت بحرانی را به ما نداده است».

◀ **نفت؛ درآمد عربستان چقدر است، درآمد ایران چقدر؟** / بر اساس آمارهای موجود، درآمد عربستان از فروش نفت در ماه مارس (اسفند و فروردین) به ۳۰ میلیارد دلار رسیده است؛ روزی تقریباً ۱ میلیارد دلار! رشد ۱۲۳ درصدی درآمدهای نفتی عربستان از نتایج جنگ اوکراین به حساب می آید. درآمد ماهیانه ایران با خوش بینی در لایحه ۱۴۰۱، چیزی حدود سه میلیارد دلار در ماه است.